

“ประชารัฐ” การพัฒนาการอาชีวศึกษาเพื่อสนับสนุนนโยบาย เศรษฐกิจ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย

ณัฐนรีย์ สีหะวงษ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย โดยในปี 2556 - 2557 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยต่ำที่สุดในภูมิภาคอาเซียน มูลค่าการส่งออกที่ขยายตัวลดลงจากร้อยละ 14 ต่อปี ในช่วงปี 2541 - 2550 เหลือเพียงร้อยละ 5 ต่อปีในช่วงปี 2551 - 2557¹ ส่งผลให้รัฐบาลตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องหามาตรการในการส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการสำหรับข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรมในเรื่อง “10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย : กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต” เพื่อเป็นมาตรการระยะยาวที่จะกำหนดทิศทาง “การปรับโครงสร้างด้านการผลิต ทั้งเกษตร - อุตสาหกรรม - บริการ” ของประเทศให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแข่งขัน มีการสร้างงานคุณภาพ และมีการสนับสนุนเศรษฐกิจภูมิภาคอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดย 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายประกอบด้วย 1) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ (Next - generation Automotive) 2) อุตสาหกรรม

อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Smart Electronics) 3) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism) 4) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology) 5) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future) 6) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (Robotics) 7) อุตสาหกรรมการบิน และโลจิสติกส์ (Aviation and Logistics) 8) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (Biofuels and Biochemicals) 9) อุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital) 10) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub)¹ ซึ่งอุตสาหกรรมข้างต้นล้วนจำเป็นต้องใช้แรงงานที่มีทักษะขั้นสูงเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมนั้น ๆ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินนโยบายดังกล่าวประสบความสำเร็จ รัฐบาลจำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ และสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้

ในหลักสูตร Leadership and Change ที่ข้าพเจ้าได้รับทุนฝึกอบรมสำหรับผู้มีศักยภาพสูง (Talent Network) ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ในช่วงวันที่ 10 – 22 มิถุนายน 2561 หนึ่งในหัวข้อที่ได้ศึกษาคือการจัดระบบการศึกษาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และได้ร่วมทัศนศึกษาที่กระทรวงการศึกษาและวิจัย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (Federal Ministry of Education and Research) ซึ่งมีการหยิบยกประเด็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาแรงงานของประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชน ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าบทเรียนดังกล่าว

สามารถนำมาประยุกต์ต่อยอดพัฒนานโยบายด้านการศึกษาของไทย โดยเฉพาะด้านการศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ

การอาชีวศึกษาแบบคู่ขนานของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

เยอรมนีหนึ่งในประเทศที่มีชื่อเสียงด้านระบบการอาชีวศึกษาที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในโลก ชาวเยอรมันส่วนใหญ่เห็นว่าระบบอาชีวศึกษาเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะภายหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 เยอรมนีเป็นหนึ่งในประเทศที่พ่ายแพ้สงคราม ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ อสังหาริมทรัพย์ถูกทำลายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรม ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ของเยอรมนีถูกจำกัด ทำให้รัฐบาลเยอรมนีต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเป็นกลไกหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงงานให้มีทักษะขั้นสูงเพื่อยกระดับเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจุบันการอาชีวศึกษาของเยอรมนีได้รับการยอมรับในระดับประเทศและระดับนานาชาติ โดยนาง Anja Karliczek รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาและวิจัย เยอรมนี เป็นหนึ่งในบุคคลสำคัญที่เคยเข้ารับการศึกษาระบบการอาชีวศึกษาแบบคู่ขนาน

เยอรมนีให้ความสำคัญกับการอาชีวศึกษามาอย่างยาวนาน โดยในปี พ.ศ. 2481 ได้บัญญัติกฎหมายฉบับแรกเรื่อง ระบบการฝึกงานด้านอาชีวศึกษา โดยกำหนดให้การศึกษาด้านอาชีวะต้องมีการฝึกงาน กฎหมายนี้ทำให้การศึกษาแบบคู่ขนาน (Dual System) เป็นภาคบังคับในระบบการศึกษาแบบอาชีวศึกษา และในปี พ.ศ. 2512 เยอรมนีได้บัญญัติกฎหมาย

การฝึกงานด้านอาชีวะ (Vocational Training Act of 1969) กำหนดให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมตอนต้นและประสงค์จะศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา จำเป็นต้องเข้าสู่ระบบนักเรียนฝึกงานในหลักสูตรวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง ซึ่งรัฐบาลกำหนดขึ้นทั้งหมด 480 หลักสูตร

ระบบการอาชีวศึกษาแบบคู่ขนานคือหลักสูตรเน้นการเรียนรู้จากการลงมือทำ โดยนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมต้นจะเลือกสมัครเข้าเรียนวิชาชีพที่ตนเองสนใจ โดยทำสัญญากับบริษัทเอกชนตำแหน่งช่างฝึกหัด (apprentice) ซึ่งเมื่อบริษัทตรวจสอบคุณสมบัติของนักเรียน และรับเป็นช่างฝึกหัดแล้ว บริษัทจะติดต่อกับสถาบันการอาชีวศึกษาที่อยู่ในเขตใกล้เคียงเพื่อส่งช่างฝึกหัดไปเรียนทฤษฎีตามช่วงเวลาที่เหมาะสมได้ โดยช่วงเวลาการเรียนทฤษฎีของช่างฝึกหัดอาจแบ่งเป็นการเรียนแบบ Part-time teaching และแบบ Block time teaching โดยการเรียนแบบ Part-time teaching ในระหว่างภาคการศึกษาช่างฝึกหัดจะต้องเข้ารับการศึกษเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ที่โรงเรียน 1 – 2 วันต่อสัปดาห์ และเข้าทำงานที่บริษัท 3 – 4 วันต่อสัปดาห์ และการเรียนแบบ Block time teaching ช่างฝึกหัดจะเข้ารับการศึกษเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ ในโรงเรียนเป็นระยะเวลาหลายสัปดาห์ ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนภาคทฤษฎีแล้ว ช่างฝึกหัดจะต้องไปปฏิบัติงานในบริษัทคู่สัญญาต่อเนื่องหลายสัปดาห์

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีหน่วยงานรับผิดชอบด้านการช่างฝึกหัดหลายระดับ ตั้งแต่ระดับสหพันธ์ ซึ่งมีกระทรวงแรงงาน (The Federal Labour Office) มีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการอาชีวศึกษา ระดับชาติ อาทิ มาตรฐานของหลักสูตรการอาชีวศึกษาระดับประเทศ

ระดับรัฐมีคณะกรรมการระดับรัฐ (The State Committees on Vocation Training) มีหน้าที่หลักในการประสานงานกับหน่วยงานปฏิบัติต่าง ๆ ในรัฐ และอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคเอกชนที่เข้าร่วมในระบบ การอาชีวศึกษาแบบคู่ขนาน และสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมเยอรมนี (Association of German Chambers of Industry and Commerce: DIHK) เป็นตัวแทนของภาคเอกชน มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ควบคุมดูแลระบบช่างฝึกหัด รวมทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการและ ดำเนินการในการทดสอบช่างฝึกหัด ทั้งการทดสอบในระหว่างหลักสูตร และการทดสอบเมื่อสิ้นสุดหลักสูตร เพื่อรับประกันนี้บัตร์รับรองคุณภาพ ของช่างฝึกหัด นอกจากนี้ DIHK ยังมีหน้าที่จัดการศึกษาต่อและฝึกอาชีพ เพื่อยกระดับ (Vocational Further Training) ที่เรียกว่า Berufliche Fortbildung เพื่อให้ช่างฝึกหัดสามารถพัฒนาและยกระดับตนเองขึ้นไป เป็นช่างระดับสูงต่อไป และการฝึกสำหรับผู้ที่ต้องการปรับเปลี่ยนอาชีพ (Vocational retraining) ที่เรียกว่า Berufliche Umschulung อีกด้วย

การอาชีวศึกษาแบบคู่ขนานของเยอรมนีมีกลไกสำคัญคือ ความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ภาครัฐกำหนด นโยบายในภาพรวมและสนับสนุนงบประมาณผ่านโรงเรียน ในขณะที่ ภาคเอกชน เป็นองค์กรหลักในการเสนอหลักสูตร การลงทะเบียน การ จัดสอบ และการรับรองคุณวุฒิ ซึ่งทุกฝ่ายจะได้รับประโยชน์ร่วมจากการ ดำเนินนโยบายการอาชีวศึกษา โดยรัฐบาลจะสามารถลดค่าใช้จ่าย ในการสนับสนุนการศึกษาระดับอาชีวะลงได้ เนื่องจากภาคเอกชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาฝีมือแรงงาน และจะสามารถเพิ่มการจ้างงานของ

ประชาชนในประเทศ เนื่องจากนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากระบบ อาชีวศึกษาแบบคู่ขนานจะมีทักษะสูงตรงตามความต้องการของภาคธุรกิจ โดยนักเรียนที่สำเร็จจากหลักสูตรจะมีทักษะที่พร้อมและสามารถ เริ่มปฏิบัติงานได้ทันที ระหว่างการศึกษาในหลักสูตรอาชีวะแบบคู่ขนาน นักเรียนจะได้เรียนรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองมีความสนใจ และยังได้รับ เงินเดือนระหว่างการเรียน ภายหลังการสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 80 ของ นักเรียนที่เข้าศึกษาในหลักสูตรการอาชีวศึกษาแบบคู่ขนาน จะได้รับการ จ้างงานทันที หากแม้ว่าไม่ได้รับการจ้างงานต่อจากบริษัทคู่สัญญา นักเรียน จะยังคงสามารถสมัครงานกับบริษัทอื่น ๆ ได้ทันที เพราะระบบ การอาชีวศึกษาคู่ขนานเป็นระบบที่ได้รับมาตรฐานระดับประเทศ นอกจากนี้ บริษัทที่เข้าร่วมในระบบการอาชีวศึกษาแบบคู่ขนานจะได้รับ ประโยชน์จากการลดค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาทักษะแรงงาน ได้บุคลากร ที่มีทักษะสูง ตรงกับความต้องการของบริษัท และสามารถเริ่มปฏิบัติงาน ทันทีที่สำเร็จหลักสูตร ด้วยประโยชน์เหล่านี้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของบริษัท

สถานการณ์ตลาดแรงงานของไทยในปัจจุบัน

ในปัจจุบันประเทศไทยต้องการแรงงานฝีมือระดับอาชีวศึกษา จำนวนมาก โดยต้องการบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษาร้อยละ 50 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 40 และระดับปริญญาตรีร้อยละ 10 แต่จากสถิติของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2552 - 2554 พบว่า มีนักเรียนที่สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพียงร้อยละ 30 ที่เลือกเรียนต่อสาย

อาชีวศึกษา และในอนาคตจำนวนนักเรียนที่จะเลือกเรียนสายอาชีวศึกษา มีแนวโน้มว่าจะลดลง¹ ขณะเดียวกันข้อมูลจากกองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ระบุว่า อุตสาหกรรมไทยต้องการแรงงานสายช่างปีละ 1.8 แสนคน แต่มีผู้เรียนสายนี้ต่ำกว่าตลาดแรงงาน ซึ่งพบว่ามีผู้เรียนสายนี้เพียงร้อยละ 40 จากจำนวนแรงงานที่ต้องการในตลาดเท่านั้น ส่วนผู้เรียนจบปริญญาตรี ส่วนใหญ่เลือกเรียนด้าน สังคมศาสตร์ จำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนด้านวิศวกรรมศาสตร์และ วิทยาศาสตร์มีค่อนข้างน้อย จึงทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในด้าน วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และอีกปัญหาหนึ่งที่ ประเทศไทยกำลังประสบอยู่คือ ความไม่สอดคล้องกันของคุณสมบัติของ แรงงานกับความต้องการของสถานประกอบการ กล่าวคือ จำนวนแรงงาน ระดับอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายของไทยมีแนวโน้มลดลง ทั้ง ๆ ที่เป็นกลุ่มที่ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด สิ่งนี้เป็นผลมาจากค่านิยม ในการเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ ความต้องการค่าจ้าง ที่สูงขึ้น (ค่าจ้างแรงงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงกว่า ค่าจ้างแรงงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา) และนโยบาย การส่งเสริมการศึกษาที่เปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับแรงงานมากขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสายอาชีวะและสายสามัญ โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการ เช่น ด้านช่าง อุตสาหกรรม และด้านวิทยาศาสตร์ ยังมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน¹

นอกจากนี้ จากการสำรวจความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ พ.ศ. 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า สถานประกอบการขาดแคลนแรงงานถึงร้อยละ 59.4 ของจำนวนแรงงานที่ต้องการทั้งหมด โดยแรงงานที่ขาดแคลน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ ผู้ควบคุมเครื่องจักร ปฏิบัติงานในโรงงานและผู้ปฏิบัติงานด้านประกอบเครื่องจักร และพนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า/พนักงานขาย ซึ่งเป็นแรงงานที่ต้องได้รับการฝึกฝนก่อนปฏิบัติจริง การขาดแคลนแรงงานทั้งที่มีคนว่างงานจำนวนมากในประเทศ แสดงให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องกันของการผลิตแรงงานกับความต้องการของตลาดแรงงาน (Job mismatch)¹

การพัฒนาการอาชีวศึกษาของไทยเพื่อสอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ

เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์ปัญหาด้านกำลังคนอาชีวศึกษาโดยรวมของประเทศ ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและแนวโน้มความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งระบบเศรษฐกิจใหม่เป็นเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมต้องการใช้แรงงานที่มีความรู้และทักษะสูงขึ้น ในการผลิตสินค้าและบริการให้มีคุณภาพมากขึ้น ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของแรงงานในการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะการเตรียมคนให้มีความรู้ด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพอย่างเพียงพอ เหมาะสม มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า ภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชน ควรมีส่วนในการดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการอาชีวศึกษาของไทย ดังนี้

ภาครัฐและภาคการศึกษา

- รัฐบาลต้องกำหนดแนวทางการจัดพัฒนาการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยควรพัฒนาหลักสูตรการอาชีวศึกษาให้มีการเชื่อมโยงกับอาชีพในตลาดแรงงาน ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการหลักสูตรการศึกษาระหว่างภาคการศึกษากับภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรผู้สอนในสถาบันอาชีวศึกษาให้มีปริมาณที่เพียงพอ และมีทักษะสูงเพื่อเพิ่มกำลังการผลิตกำลังคนด้านอาชีวะ
- รัฐบาลจำเป็นต้องร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมเพื่อรับข้อมูลความต้องการกำลังคนของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งจะนำไปสู่ทิศทางการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา
- รัฐบาลจำเป็นต้องบูรณาการกับภาคเอกชนเพื่อปรับปรุงกระบวนการมาตรฐานการรับรองคุณวุฒิของนักเรียนอาชีวศึกษาที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- รัฐบาลควรพัฒนาระบบการจ้างงานและการกำหนดเงินเดือนค่าตอบแทนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้ทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเพื่อจูงใจให้นักเรียนเลือกเข้าเรียนในหลักสูตรอาชีวศึกษา โดยอาจพิจารณาดำเนินการในรูปแบบประชารัฐ

โดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในกำหนดนโยบายด้านการ
อาชีวศึกษาเนื่องจากภาคเอกชนเป็นหนึ่งในผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- รัฐบาลจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนในการสนับสนุน
ให้มีการฝึกอบรมแก่นักศึกษาอาชีวศึกษา โดยอาจพิจารณาการลดหย่อน
ภาษีให้แก่บริษัทเอกชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาการอาชีวศึกษา

- รัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบด้าน
การศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรการศึกษารวมถึงทักษะของบุคลากร
ผู้สอนในสถาบันอาชีวศึกษาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของ
ตลาด

- รัฐบาลอาจพิจารณาจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ พัฒนา
เพื่อสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับระบบอาชีวศึกษา รวมทั้ง
จัดสรรทุนการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อและการฝึกอบรมให้แก่บุคลากร
ผู้สอนในสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ในการสอน

ภาคเอกชน

ภาคเอกชนควรร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาบุคลากรด้าน
อาชีวศึกษาโดยอาจสนับสนุนให้มีการนำผู้เชี่ยวชาญในภาคอุตสาหกรรม
ต่าง ๆ เข้าสู่ระบบการอาชีวศึกษา โดยสนับสนุนให้มีโอกาสให้ความรู้ และ
ฝึกฝนนักศึกษาและบุคลากรผู้สอนในสถาบันอาชีวศึกษา บูรณาการร่วมมือ
กับภาครัฐเพื่อสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม พัฒนา
ระบบค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาและ
ฝึกอบรมตลอดชีวิตแก่แรงงาน

จากการดำเนินการดังกล่าว อาจเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้ ซึ่งปัจจัยสำคัญ คือ การได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐบาลในการกำหนดนโยบาย รวมถึงต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในทุกภาคส่วน ตลอดจนการกำหนดมาตรการ กฎหมาย ให้เอื้อและจูงใจ ภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาให้ตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงานทั้งระดับประเทศและภูมิภาคต่อไป

จากกรณีศึกษาการอาชีวศึกษาแบบคู่ขนานของสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนีจะเห็นว่ากลไกสำคัญที่ส่งผลให้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ ภาคเอกชนประสบความสำเร็จได้ส่วนหนึ่งมาจากมาจากริบททาง ประวัติศาสตร์ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อทรัพยากรมนุษย์เป็นเพียง ทรัพยากรเดียวที่จะสามารถนำมาพัฒนาเพื่อเป็นกำลังหลักในการพัฒนา ประเทศ และส่วนหนึ่งมาจากความร่วมมือแบบสมัครใจของบริษัทเอกชน ดังนั้น หากรัฐบาลไทยจะนำบทเรียนดังกล่าวมาประยุกต์ต่อยอดในการ พัฒนาระบบการอาชีวศึกษาของไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงบริบท ทางประวัติศาสตร์ของสังคมไทย และให้ความสำคัญกับการบูรณาการ ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ระบบการอาชีวศึกษาเป็น หนึ่งในกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยโดยไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง

บรรณานุกรม

คณิต ศแสงสุพรรณ. (2559). 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย : กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตประธานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เอกชน เข้าถึงได้จาก:<https://thaipublica.org/2015/11/kanis-boi/>

พุทธ ธรรมสุณา. *ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาอย่างไรให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม*

ในวารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2554, หน้า 96 – 104.

มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ข้อเสนอ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย : กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต

(NEW Engine of Growth) เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2561 เข้าถึงได้จาก:
http://www.cabinet.soc.go.th/soc/Program2-3.jsp?top_serl=99316813

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา.สถิติจำนวนนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2557 (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.m-society.go.th>. (วันที่ค้นข้อมูล 20 กรกฎาคม 2561).